

CONVENI ESPECÍFIC DE COL·LABORACIÓ ENTRE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA I L'INSTITUT CATALÀ D'ARQUEOLOGIA CLÀSSICA PEL PROJECTE DE RECERCA

Ocupació del sòl i formes del paisatge de muntanya als Pirineus orientals de l'antiguitat a l'època moderna

A Barcelona, 20 de desembre de 2006

REUNITS

D'una part, el Dr. Màrius Rubiralta i Alcañiz, rector de la Universitat de Barcelona (UB), segons el nomenament establert pel Decret de la Generalitat de Catalunya 103/2005, de 31 de maig (DOGC núm. 4397, de 2 de juny), com a representant d'aquesta institució, amb domicili a Barcelona, Gran Via de les Corts Catalanes, 585, amb CIF núm. Q-0818001-J, i en virtut de les competències que preveu l'Estatut de la Universitat de Barcelona.

De l'altra, el Dr. Josep Guitart i Duran, director de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC), que actua en nom i representació d'aquesta entitat, d'acord amb el seu càrrec i amb les funcions que li foren delegades pel Consell de Direcció de l'Institut amb data d'11 d'abril de 2002. L'Institut és un consorci integrat per la Generalitat de Catalunya i la Universitat Rovira i Virgili creat per l'Acord de Govern de la Generalitat de Catalunya, de 2 de maig de 2000 (DOGC núm. 3143, de 19 de maig), amb domicili social a Tarragona, plaça d'en Rovellat, s/n i CIF S-4300033-J.

EXPOSEN

Primer. El 20 de gener de 2004, la Universitat de Barcelona (UB) i l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC) van signar un conveni que fixa el marc general de col·laboració entre ambdues institucions en relació amb l'arqueologia clàssica per dur a terme programes i projectes d'investigació, activitats docents i d'altres activitats que siguin d'interès per ambdues institucions.

Segon. L'ICAC amb el projecte de recerca intitulat *l'Ocupació del sòl i formes del paisatge de muntanya als Pirineus orientals de l'antiguitat a l'època moderna* pretén estudiar els espais de muntanya com a paisatges culturals en les seves dimensions mediambientals, socials i humanes.

Tercer. Des de l'any 1986, la Universitat de Barcelona compta amb el Seminari d'Estudis i Recerques Prehistòriques (SERP-UB) que és un grup de recerca en el camp de la Prehistòria vinculat a la càtedra de Prehistòria del Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia de la Facultat de Geografia i Història. Aquest grup de recerca centra el seu treball en la reconstrucció paleoambiental i l'estudi de l'evolució cultural a la prehistòria a partir de la interdisciplinarietat.

Quart. Aquest projecte recerca als Pirineus és d'interès comú per als grups d'investigació de les dues institucions signants d'aquest conveni de col·laboració malgrat que habitualment no investiguin en el mateix període cronològic.

Cinquè. Per al desenvolupament d'aquest projecte de recerca, l'ICAC ha signat dos acords de col·laboració: un amb la Direcció General del Patrimoni Cultural del Govern d'Andorra l'any 2005 i l'altre amb l'Ajuntament de Josa i Tuixén, l'Ajuntament de La Vansa i Fórnols i el Consell Comarcal de l'Alt Urgell l'any 2004. Aquest any, l'ICAC ha signat una acord de col·laboració amb l'Institut de Ciències de la Terra Jaume Almera del Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC) per a l'execució d'alguns estudis específics de sedimentologia i d'altre tipus per al projecte de recerca.

Sisè. L'ICAC ha obtingut una subvenció plurianual per al desenvolupament del projecte *Ocupació del sòl i formes del paisatge de muntanya als Pirineus orientals de l'antiguitat a l'època moderna: la vall del Madriu (Andorra)*, en el marc de la convocatòria pública Excava de l'any 2006 de la Generalitat de Catalunya (2006EXCAVA00015). També ha comptat amb el recolzament econòmic del Departament de Cultura, en la convocatòria d'ajudes per a la recerca arqueològica en els anys 2005 i 2006, per a l'estudi d'aquest projecte a la zona de la Serra del Cadí.

Setè. Atès el que s'ha exposat i d'acord amb el que preveu la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i el procediment administratiu comú, ambdues parts, reconeixent-se la capacitat jurídica suficient per signar aquest document,

ACORDEN

1.- L'objecte del present conveni específic és la col·laboració entre l'ICAC i la UB en el projecte de recerca sobre *Ocupació del sòl i formes del paisatge de muntanya als Pirineus orientals de l'antiguitat a l'època moderna*.

2.- L'objectiu general del projecte se centra en estudiar els "signes arqueològics" de l'antropització dels espais muntanyencs pirenaics, atorgant una atenció preferent al pastoralisme a l'Antiguitat i està plantejat des d'una perspectiva diacrònica. El marc geogràfic de referència són les comarques de la Cerdanya i de l'Alt Urgell. Aquest projecte es divideix en subprojectes en funció de les diverses zones englobades: la Plana Ceretana (la Cerdanya), la Vall del Madriu (Andorra) i la Serra del Cadí (l'Alt Urgell).

3.- La coordinació dels treballs es realitzarà des de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica, i comptarà amb la col·laboració del Seminari d'Estudis i Recerques Prehistòriques (SERP-UB) de la Universitat de Barcelona. El coordinador del projecte i responsable científic dels àmbits arqueològic i arqueomorfològic és el Dr. Josep Maria Palet i Martínez, investigador Ramon y Cajal de l'ICAC. El responsable científic de l'àmbit de la paleoecologia serà el Dr. Santiago Riera i Mora, professor del Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona.

Per a l'òptim desenvolupament del projecte, els dos responsables científics treballaran coordinadament i s'incorporaran a l'equip, amb dedicació plena, el Dr. Yannick Miras i la doctorand Anna Ejarque, ambdós de l'ICAC. A més els dos responsables del projecte codirigiran la tesis doctoral de la Sra. Ejarque que versarà sobre l'evolució vegetal dels Pirineus orientals.

4.- El pla de treball previst d'acord amb els grups de recerca que intervenen és el següent:

El SERP-UB coordina els equips que desenvolupen els apartats del projecte següents:

1. **Palinologia (SERP-UB, ICAC):** localització de llacs i sediments adequats, sondeigs sedimentològics, mostreig i tractament fisicoquímic de les mostres, estudi pol·línic i de microcarbons, datació radiocarbònica.
2. **Antracologia (Arqueobotànica – Departament d'Antropologia Social i Prehistòria de la UAB):** revisió de l'estat de la qüestió i anàlisis de les fonts històriques en relació amb les pràctiques d'explotació forestal a la zona. Anàlisi antracològica dels jaciments i de les carboneres.
3. **Sedimentologia (Institut de Ciències de la Terra Jaume Almera del CSIC):** mostratge i anàlisi dels testimonis de sediment, estudi de la mida del gra i de les fases minerogèniques.
4. **Estudis biogeoquímics (Unitat de Limnologia–CEAB/CSIC):** Digestió fraccionada dels sediments per tal d'obtenir les diferents fases químiques: bescanviable, carbonats, òxids de Fe-Mn, matèria orgànica, silici biogènic i residu mineral. Anàlisi dels elements majoritaris i de traça, amb l'ús de l'espectrometria de plasma d'inducció acoblada (ICP) convencional associada a l'espectrometria de masses (ICP-MS).
5. **Estudis d'algues, diatomees i els estomatocists de crisofits (Unitat de Limnologia–CEAB/CSIC):** anàlisi de sediments, identificació i recompte d'algues i apleció de funcions de transferència.

L'Institut Català d'Arqueologia Clàssica coordina els equips que desenvolupen els apartats del projecte següents:

1. **Arqueomorfologia: vies, estructures i formes històriques del paisatge (ICAC):** Són objecte d'estudi: xarxes viàries, parcel·lars i estructures ramaderes. En una primera fase, s'elabora un únic mapa on es compilen totes les dades extretes de mapes i fotografies aèries. Posteriorment, l'estudi es completa amb una prospecció de les estructures rurals (ramaderes, mineres i de carboneig) sobre el terreny, amb un estudi topogràfic detallat de les estructures i amb la seva anàlisi arqueològica juntament amb la realització de sondejos. També caldrà una prospecció extensiva de les pastures d'alta muntanya (per sobre de la cota 1800m) per tal de fer un inventari i un diagnòstic, amb sondejos, dels jaciments ramaders. Excavació en extensió d'espais agropastorils.
2. **Poblament rural (ICAC):** Estudis sobre patrons d'assentament: cronologia i distribució. La font principal d'informació són: la consulta de l'Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya, les prospeccions superficials extensives i intensives, i l'excavació d'alguns jaciments. Percepció del territori, àrees de captació i territorialitat. Densitats de poblament i demografia antiga.
3. **Estudis Documentals (Consell Comarcal de l'Alt Urgell, Servei del Patrimoni del Govern d'Andorra):** Estudi historicogeogràfic de fonts documentals d'època medieval i moderna.
4. **Estudis regressius i documentals (Consell Comarca de l'Alt Urgell i Servei de Patrimoni del Govern Andorrà).**

5.- El programa de treball previst és de tres anys (2006-2008) prorrogables. Durant aquest període es preveu du a terme les activitats següents:

1. Campanyes de camp, prospecció i obtenció de mostres (2005-2006)
2. Analítiques i obtenció de resultats (febrer de 2006 a juny de 2007)
3. Tractament i elaboració de dades (juny de 2007 a desembre de 2007)
4. Discussió dels resultats i preparació de publicacions (any 2008)

6.- Per al desenvolupament del projecte és facilitarà l'ús de les instal·lacions les institucions i si es creu necessari prestar material inventariable entre ambdues institucions, es signarà el corresponent document de cessió temporal. Així doncs, la UB autoritza que els investigadors de l'ICAC que participen del projecte puguin disposar, en el Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, del Laboratori d'Arqueologia i se'ls permeti utilitzar un espai de treball. D'altra banda, l'ICAC també autoritza l'ús de les seves instal·lacions, especialment el laboratori, els magatzems i la biblioteca, per als investigadors de la UB que siguin membres de l'equip de recerca.

7.- Oportunament, entre ambdues institucions es prendran les mesures necessàries per a la difusió dels resultats científics del projecte. No obstant això, l'ICAC podrà publicar els resultats científics del projecte, però farà constar en els crèdits de l'edició la participació de la UB i dels seus investigadors.

8.- El finançament del projecte corre a càrrec de l'ICAC. A més de l'aportació econòmica directa dels seu pressupost, l'Institut ha obtingut recursos econòmics dels diferents convenis signats i de les convocatòries competitives mencionades en la part expositiva d'aquest conveni. No obstant això, cadascuna de les institucions signants d'aquest conveni es farà càrrec del cost salarial dels seus recursos humans que participin en el projecte i d'altres despeses generals.

Si per a la bona marxa del projecte cal comptar amb la participació dels serveis d'anàlisis i de suport a la recerca de la UB, l'ICAC transferirà a la UB els recursos econòmics necessaris per cobrir els cost de les despeses que hagi encomanat. La UB estendrà a favor de l'ICAC la corresponent factura, nota de càrrec o certificació en què es detallarà l'objecte de la transferència i l'import transferit. A aquestes càrrecs, li seran d'aplicació els descomptes que la UB disposi per a les activitats internes.

9.- Aquest conveni té naturalesa administrativa restant exclòs del Reial decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques, d'acord a l'art. 3.1c) en la redacció donada pel Reial decret llei 5/2005, d'11 de març.

10.- Aquest conveni de col·laboració s'emmarca en el que estableix el Conveni marc de col·laboració entre la Universitat de Barcelona i l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica, signat el dia 20 de gener de 2004, per als convenis específics. Les qüestions litigioses, que puguin sorgir en la interpretació i el compliment d'aquest conveni específic, seran resoltes d'acord amb el procediment establert en el conveni marc per a aquestes qüestions.

11.- Els coordinadors de cada institució encarregats de supervisar el conveni marc entre la UB i l'ICAC, art. 7 del conveni marc, seran els encarregats del seguiment d'aquest conveni específic.

12.- Aquest conveni entrarà en vigor en el moment de ser signat i tindrà una durada de tres anys renovables tàcitament per períodes anuals, si cap de les parts no ho denuncia per escrit amb tres mesos d'antelació, o bé es resoldrà abans si s'han assolit completament els objectius previstos.

I, en prova de conformitat i perquè així consti, signen el present document, per duplicat, en el lloc i la data esmentats a l'encapçalament.

Dr. Màrius Rubiralta i Alcañiz,
rector de la Universitat de
Barcelona

Dr. Josep Guitart i Duran,
director de l'Institut Català
d'Arqueologia Clàssica